



4.6.2021

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

a jogállamiság helyzetéről az Európai Unióban és a feltételrendszerről szóló
(EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról
(2021/2711(RSP))

Ryszard Antoni Legutko, Patryk Jaki, Ryszard Czarnecki, Sergio Berlato, Adam Bielan, Joachim Stanisław Brudziński, Angel Dzhambazki, Carlo Fidanza, Pietro Focchi, Raffaele Fitto, Karol Karski, Beata Kempa, Izabela-Helena Kloc, Joanna Kopcińska, Elżbieta Kruk, Zbigniew Kuźmiuk, Beata Mazurek, Andżelika Anna Możdżanowska, Tomasz Piotr Poręba, Nicola Procaccini, Elżbieta Rafalska, Rob Rooken, Bogdan Rzońca, Jacek Saryusz-Wolski, Andrey Slabakov, Vincenzo Sofo, Raffaele Stancanelli, Beata Szydło, Dominik Tarczyński, Cristian Terheş, Grzegorz Tobiszowski, Valdemar Tomaševski, Witold Jan Waszczykowski, Jadwiga Wiśniewska, Kosma Złotowski
az ECR képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása a jogállamiság helyzetéről az Európai Unióban és a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról (2021/2711(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2., 5., 7. és 15. cikkére,
 - tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ (a továbbiakban: a továbbiakban: a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet),
 - tekintettel az Európai Számvevőszék 1/2018. számú, 2018. július 17-i véleményére a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló 2018. május 2-i javaslatról²
 - tekintettel a Tanács Jogi Szolgálatának 2018. október 25-i, a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslat és az EU-Szerződések összeegyeztethetőségéről szóló véleményére,
 - tekintettel az Európai Tanács 2020. december 11-én elfogadott következtetéseire,
 - tekintettel a Magyarország (C-156/21) és Lengyelország (C-157/21) által az Európai Unió Bírósága elé terjesztett megsemmisítés iránti keresetekre, amelyek megkérdőjelezik a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer jogszerűségét,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Unió az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul,
- B. mivel az Unió hatásköreinek korlátai tekintetében a hatáskör-átruházás elve az irányadó, ami következőképpen azt jelenti, hogy minden olyan hatáskör, amelyet a Szerződések nem ruháztak át az Unióra, a tagállamoknál marad;
- C. mivel az EUSZ 2. cikke nem ruház érdemi hatáskört az Unióra, csak felsorol bizonyos értékeket, amelyeket mind az Unió intézményeinek, mind tagállamainak tiszteletben kell tartaniuk, amikor a Szerződések révén az Unióra ruházott hatáskörökön belül és

¹ HL L 433I., 2020.12.22., 1. o.

²HL C 291., 2018.8.17., 1. o.

azok korlátait nem érintve járnak el;

- D. mivel az EUSZ 2. cikke nem közvetlen hatállyal bíró rendelkezés, és nem alkalmazható az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258–260. és 267. cikkében meghatározott eljárások szerint;
- E. mivel az Unió értékeinek, így a jogállamiságnak a megsértésére hivatkozva csak abban az esetben lehet fellépni egy tagállammal szemben, ha az olyan területen jár el, amelyre vonatkozóan a Szerződésekben foglalt konkrét hatáskör-meghatározási rendelkezések alapján az Unió hatáskörrel rendelkezik;
- F. mivel a jogállamiság tagállamok általi tiszteletben tartása nem lehet tárgya az uniós intézmények intézkedéseinek, függetlenül attól, hogy ezen intézkedés vonatkozásában fennáll-e konkrét hatáskör, és ez alól az egyetlen kivételt az EUSZ 7. cikke szerinti eljárás jelenti;
- G. mivel egyedül az EUSZ 7. cikke ír elő uniós hatáskört a jogállamiság mint uniós érték érvényesülésének ellenőrzésére olyan összefüggésben, amely nem kapcsolódik konkrét hatáskörhöz, vagy amely túlmutat e hatáskörök terjedelmén;
- H. mivel az EUSZ 7. cikke nem teremt alapot az abban leírt eljárás továbbfejlesztéséhez vagy módosításához;
- I. mivel a Bíróság jogállamisággal kapcsolatos hatásköre korlátozott, amennyiben a Bíróság kizárólag az EUSZ 7. cikkében foglalt eljárási rendelkezések tiszteletben tartásának vizsgálatára jogosult és kizárólag az érintett tagállam kérelmére;
- J. mivel a jogállamiság fogalmát tagállamonként eltérően értelmezik;
- K. mivel a Hazák Európája (Europe of Homelands) az Európai Unió egyik elképzelése, amely gazdasági kötelek létrehozását jelenti az egyesült országok politikai sajátosságainak és szuverenitásának fenntartása mellett;
- L. mivel az uniós intézmények nem rendelkeznek hatáskörrel az EUSZ 2. cikkében felsorolt értékek, különösen a jogállamiság fogalmának meghatározására, mivel a Szerződésekben nem ruházták rájuk ezt a hatáskört;
- M. mivel a vonatkozó hatáskör hiányában az intézmények egy ilyen fogalom meghatározás elfogadásával sértenék a Szerződések, és a fogalom meghatározás ellentétes lenne a Szerződésekkel;
- N. mivel az Európai Tanácsnak kell biztosítania az Unió számára a fejlődéséhez szükséges ösztönzést, valamint meghatároznia annak általános politikai irányait és prioritásait;
- O. mivel az Európai Tanács az EUSZ 15. cikke szerinti hatáskörének gyakorlása során következtetéseket fogadhat el az Unió fejlődésének ösztönzése végett;
- P. mivel az ilyen következtetések nem ellentétesek a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerrel szóló rendelettel, nem állnak azzal ellentmondásban, és azt nem módosítják;

- Q. mivel nem példa nélküli vagy szokatlan, hogy a Bizottság iránymutatásokat fogad el, amelyben meghatározza, hogyan fogja egy adott terület jogszabályait alkalmazni és végrehajtani, és nem jogellenes a Bizottság azon döntése, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelethez iránymutatásokat dolgoz ki és fogad el;
- R. mivel az iránymutatásokban szereplő valamennyi értelmezés arra vonatkozó kijelentés lesz, hogy a Bizottság hogyan értelmezi a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendeletet;
- S. mivel úgy tűnik, hogy a Bizottság és a Parlament a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszert kívánja alkalmazni azon tagállamokkal szemben, amelyek megvédik hagyományos értékeik és saját alkotmányuk elsőbbségét;
- T. mivel a Bizottság feladatai ellátása során független, és mivel a Bizottság az iránymutatások véglegesítéséig dönthet úgy, hogy nem javasol a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet alapján hozandó intézkedéseket;
1. hangsúlyozza, hogy a jogállamiság elsősorban azt jelenti, hogy a jog és a Szerződések alapján és azok korlátain belül kell eljárni;
 2. hangsúlyozza, hogy az EUSZ 7. cikke jelenti az egyetlen lehetőséget arra, hogy az Unió beavatkozzon az uniós értékek tagállamok általi tiszteletben tartásával kapcsolatos ügyekben; hangsúlyozza, hogy az EUSZ 7. cikke teljes és kimerítő;
 3. jogilag elfogadhatatlannak tartja a jogállamiság ellenőrzésére szolgáló, tényszerűen új mechanizmus bevezetését, amit a Tanács Jogi Szolgálatának 2018. október 25-i véleménye is megerősít;
 4. felszólít a 7. cikk szerinti jogállamisági eljárások befejezésére azelőtt, hogy bármilyen jogellenes intézkedést hoznak azon az alapon, hogy „ha a hatályos jog keretein belül nem érhetem el céljamat, megszegem a Szerződéseket”;
 5. hangsúlyozza, hogy az igazságszolgáltatás megszervezése a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozik;
 6. sajnálatát fejezi ki a Bíróság hatásköreinek – például például a C-121/21. sz. ügyben történő – kiterjesztése miatt, amely aláássa az Európai Unióba vetett bizalmat, valamint az arányosság és a lojalitás együttműködés – közvetlenül a Szerződésekből fakadó – elvét;
 7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.